

"Con người được dựng nên vì sự tốt lành.

Trong buổi tiếp kiến chung ngày 13 tháng 3, Đức Thánh Cha Phanxicô tiếp tục loạt bài giáo lý về các thói xấu và nhân đức, và nói về hành động nhân đức.

19-03-2024

Anh chị em thân mến, chào anh chị em!

Sau khi kết thúc phần tổng quan nói về các thói xấu, giờ đây chúng ta hãy nhìn vào bức tranh đối lập lại những

kinh nghiệm về sự ác. Trái tim con người có thể chiều theo những đam mê xấu xa, có thể nghe theo những cám dỗ có hại được nguy trang bằng lớp vỏ rất thuyết phục, nhưng trái tim con người cũng có thể chống lại tất cả những thứ đó. Dù việc này khó khăn đến đâu, con người vốn đã được dựng nên vì điều tốt lành, điều thực sự làm cho con người được viên mãn, và họ cũng có thể thực hành nghệ thuật này, và làm cho một số khuynh hướng trở nên bền vững nơi mình. Việc suy tư về khả năng tuyệt vời này của chúng ta đã tạo ra một chương cổ điển trong triết học đạo đức: chương về các nhân đức.

Các triết gia La Mã gọi nhân đức là *virtus*, còn các triết gia Hy Lạp gọi nó là *aretè*. Thuật ngữ Latinh nhấn mạnh trên hết rằng người nhân đức là người mạnh mẽ, can đảm, có khả năng kỷ luật và khổ hạnh; do đó việc thực hành các nhân đức là kết quả của một quá trình nẩy mầm lâu dài,

đòi hỏi nỗ lực và thậm chí cả đau khổ. Trong khi đó, từ ngữ Hy Lạp, aretè, chỉ một điều gì đó vượt trội, một điều gì đó nổi bật, khơi dậy sự ngưỡng mộ. Vì vậy, người nhân đức là người không để điều sai trái làm hư hỏng, nhưng trung thành với ơn gọi của mình và nhận thức đầy đủ về bản thân.

Chúng ta sẽ sai lầm nếu nghĩ rằng các thánh là những trường hợp ngoại lệ của nhân loại, rằng các thánh là một nhóm chỉ gồm những nhà vô địch sống vượt trên những giới hạn của loài người chúng ta. Ngược lại, theo quan điểm về nhân đức mà chúng ta vừa nói, các thánh là những con người trở thành chính mình một cách trọn vẹn, hoàn thành ơn gọi dành cho mỗi người. Quả là một thế giới hạnh phúc nếu nơi đó công lý, sự tôn trọng, lòng nhân từ với nhau, tinh thần cởi mở, niềm hy vọng, là những điều bình thường được chia sẻ chứ không phải là những điều bất

thường hiếm hoi! Đây là lý do tại sao chúng ta nên khám phá lại và thực hành chương nói về hành động nhân đức trong thời kỳ đầy bi kịch này, khi chúng ta thường phải đối mặt với những điều tồi tệ nhất của nhân loại. Trong một thế giới bị biến dạng, chúng ta phải nhớ lại khuôn mẫu mà trong đó chúng ta đã được tạo thành, là hình ảnh của Thiên Chúa đã in sâu mãi trong chúng ta.

Nhưng chúng ta có thể định nghĩa khái niệm nhân đức như thế nào? Sách Giáo Lý Giáo Hội Công Giáo cho chúng ta một định nghĩa chính xác và súc tích: “Nhân đức là một khuynh hướng thường xuyên và kiên trì để làm điều thiện” (số 1803). Do đó, nhân đức không phải là một sự thiện đột xuất hay ngẫu nhiên từ trên trời rơi xuống. Lịch sử cho thấy rằng ngay cả những phạm nhân, trong một khoảnh khắc trong sáng của tâm hồn, cũng làm được điều tốt; chắc chắn hành động ấy đã được

Chúa viết trong “cuốn sách” lương tâm họ, nhưng nhân đức lại là một điều khác. Nhân đức là điều thiện phát sinh từ sự trưởng thành chậm rãi của con người cho đến khi nó trở thành một đặc tính nội tâm. Nhân đức là thói quen của sự tự do. Nếu chúng ta tự do trong mọi hành động và mỗi khi được kêu gọi lựa chọn giữa điều thiện và điều ác thì chính nhân đức sẽ giúp chúng ta có thói quen hướng tới sự lựa chọn đúng đắn.

Nếu nhân đức là một món quà tốt đẹp như thế, lập tức phát sinh câu hỏi: làm thế nào để có được nhân đức? Câu trả lời cho câu hỏi này vốn phức tạp, không đơn giản.

Đối với người Kitô hữu, sự trợ giúp đầu tiên là ân sủng của Thiên Chúa. Thực tế là Chúa Thánh Thần tác động trong chúng ta, những người đã được rửa tội. Chúa Thánh Thần hoạt động trong tâm hồn chúng ta để hướng

dẫn chúng ta đến một đời sống nhân đức. Bao nhiêu Kitô hữu đã đạt đến sự thánh thiện qua nước mắt, nhận ra rằng họ không thể khắc phục một số điểm yếu của bản thân! Nhưng họ cảm nghiệm rằng chính Thiên Chúa đã hoàn tất công việc tốt đẹp mà họ chỉ mới phác thảo. Ơn Chúa luôn đi trước những cam kết đạo đức của chúng ta.

Hơn nữa, không bao giờ chúng ta được quên bài học rất phong phú từ sự khôn ngoan của người xưa; bài học đó dạy chúng ta rằng nhân đức phát triển và có thể trau dồi. Và để điều này xảy ra, ƠN ĐẦU TIÊN mà chúng ta cần xin Thánh Thần chính là ƠN KHÔN NGỎAN. Con người không phải là một mảnh đất tự do để chinh phục các thú vui, cảm xúc, bản năng, đam mê mà không làm bất cứ điều gì để chống lại những thế lực này, thường hỗn loạn và ngự trị trong chúng ta. Món quà vô giá mà chúng ta sở hữu là tâm trí cởi mở, đó là sự

khôn ngoan biết học từ những sai lầm để sống tốt đẹp. Sau đó, chúng ta cần có thiện chí: khả năng lựa chọn điều tốt, rèn luyện bản thân bằng cách thực hành khổ hạnh, tránh xa những điều thái quá.

Anh chị em thân mến, đây là cách chúng ta bắt đầu hành trình nhân đức, trong vũ trụ thanh bình này, tuy đầy thử thách nhưng lại có tính quyết định đối với hạnh phúc của chúng ta.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
vi-vn/article/con-nguoi-duoc-dung-nen-
vi-su-tot-lanh/](https://opusdei.org/vi-vn/article/con-nguoi-duoc-dung-nen-vi-su-tot-lanh/) (16-03-2026)